[ގަ] [އާ]
އި ގެ ފަހަތަށް އި އިތުރުކުރުމުން ގެންނަންޖެހޭ ނުވަތަ އަންނަ ބަދަލު
ޢަބްދުލްޢަޒީޒު ޖަމާލު އަބޫބަކުރު
25 ސެޕްޓެމްބަރ 2018
އެނގިވަޑައިގަންނަވާނޭ ފަދައިން މަސައްކަތު ލަފުޒަކީ ދިވެހިބަހުގައި ވެސް ވަރަށް ގިނަ ލަފުޒުތަކެކެވެ. ދިވެހިބަހުގައި މިފަދަ
ލަފުޒުތަކަށް ޢާއްމުކޮށް ކިޔަނީ [އަކުރު] މިހެންނެވެ. ދިވެހިބަހުގެ ގަވާއިދުގައި އޮންނަ ގޮތުން މި ޙާލަތުގައި [އަކުރު]ގެ
މާނައަކީ]އެ ބަހެއް (އެލަފުޒެއް) އެކަނި އޮންނަ އިރު ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހަނުވާ، ނަމަވެސް އެހެން ބަސްތަކާ (ލަފުޒުތަކާ)އެކު
ބޭނުންކުރުމުން ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހަވާ ކޮންމެ ބަހެކެވެ. (ލަފުޒެކެވެ.)[މި ތަޢާރުފުގައި މިހެން އޮތް ނަމަ ވެސް މާނަ ދޭހަވާ
ބައެއް [އަކުރު] ހުންނަކަން ވެސް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
އިސްވެ މި ދަންނަވައިލެވުނު އަކުރުތަކުގެ ތެރެއިން އެއް އަކުރަކީ [ގައި] އެވެ. ގައި ބޭނުން ކުރާ އެއް ޙާލަތަކީ ތަން
ބަޔާންކުރުމެވެ. މިސާލަކަށް: އޭނާ އިނީ ކާރުގައެވެ. މަގުމަތީގައި ހިނގާން ވާނީ ދުއްވާ އެއްޗްިއސަށް ބަލައިގެންނެވެ.
މި ފަދަ އަނެއް އަކުރަކީ [އާއި] އެވެ. މިއީ، [ކަން ރައްދުވުމުގައި އެއް ގޮތްވުމާއެކު، އެއް ނަމެއް އަނެއް ނަމަކާ ގުޅަމުން
[
ގެންދިޔުމުގެ މާނަ ދޭހަކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންކުރާ ލަފުޒެކެވެ.
މި ދެންނެވި ދެ އަކުރު ބައްދަލުވުމުން ގެންނަންޖެހޭ ނުވަތަ އަންނަ ބަދަލެއް އޮވެއެވެ. ނަމަވެސް މިހާރަކަށް އައިސް މި ބަދަލު
ގިނަ މީހުން ހަނދާނެއް ނުހުރެއެވެ. ނުވަތަ ނޭނގެއެވެ. ނުވަތަ މި ކަމަށް ފަރުވާލެއް ނުބަހައްޓައެވެ. އެހެންކަމުން މި ދެ
އަކުރު ބައްދަލުވާ ހިނދު ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް ބަދަލުގެނެސްފައި ހުރެއެވެ. މުހިއްމު ރަސްމީ ލިޔުންތަކުގައި ވެސް މި ބަދަލު
ގެނެސްފައި ހުއްޓަތީ ފެންނަ ނީ ރަނގަޅަކަށް ނޫނެވެ.
[ގައި]ގެ ފަހަތަށް [އާއި] އައުމުން ބޭނުންކުރާންޖެހޭ ހަމަޔަކީ [ގައި]ގެ އަލިފުގެ އިބިފިލި ސުކުނަކަށް ބަދަލުވުމާއެކު [އާއި]ގެ
ފުރަތަމަ އަލިފު [ޔާ] އަކަށް ބަދަލުކުރުމެވެ. މިސާލަކަށް [ޤާނޫނުއަސާސީގައި އާއި ޤާނޫނުގައި] މިފަދަ ތަންތަން އޮންނަން
ޖެހޭނީ [ޤާނޫނުއަސާސީގައްޔާއި ޤާނޫނުގައި] މިހެންނެވެ. ނަމަވެސް ގިނަ ފަހަރަށް މީހުން ލިޔެފައި ހުއްޓައި ފެންނަނީ [ގައާއި]
މިހެންނެވެ. ނުވަތަ [ގައި އާއި] މި ފަދަ ގޮތްގޮތަށެވެ. ނަމަވެސް މިއީ ރަނގަޅު ގޮތްގޮތެއް ނޫނެވެ.
ވީމާ، [ގައި] ގެ ފަހަތަށް [އާއި] އިތުރުވުމުން އެ ދެ އަކުރު ބަދަލުވެގެން އަންނަނީ [ގައްޔާއި] މި ގޮތަށެވެ. ކިޔަން ފަސޭހައީ
ވެސް މި ގޮތެވެ. އަދި ދިވެހިބަހުގެ ހަމަ ލިޔުންތަކުގައި ވެސް ހުރީ މިހެންނެވެ. ހަމަ މިފަދައިން ބަހުގެ މަޝްހޫރު އަދީބުން
ބޭނުންކުރައްވައިފައި ހުރީ ވެސް މިހެންނެވެ. ވީމާ، ރަނގަޅު ގޮތަކީ [ގައާއި] އެއް ނޫނެވެ. [ގައްޔާއި] އެވެ. [ގައި] ގެ
ފަހަތަށް [އާއި] އިތުރުކުރުމުން ގެންނަންޖެހޭ ނުވަތަ އަންނަ ބަދަލަކީ މިއީއެވެ.